

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

21. Nulla tentatio aut cupiditas sine peccato oppugnatur seu vincitur nisi
amore Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

CAPVT XXI.

Nulla tentatio aut cupiditas sine peccato oppugnatur
seu vincitur, nisi amore Dei:

HÆC itaque etiam vera causa est, cur Augustinus semper doceat, nullam tentationem posse superari, nulli cupiditati repugnari, nisi illâ, de qua supra diximus, charitate iustitiæ verâque dilectione Dei. Nimirum, quia alioquin tentatio non nisi aliâ tentatione pellitur, neque cupiditas nisi aliâ novâ, perinde malâ, etsi paulo honestiore coram hominibus cupiditate superatur. Quò respiciens præclare dixit Augustinus: *Nonnunquam sanè apertissima vitia alijs vitis videntur occultis, quæ putantur esse virtutes; in quibus regnat superbia, & quadam sibi placendi altitudo ruinosa.* Itaque mox adiungit id quod diximus: *Tunc itaque victa vitia deputanda sunt, cum Dei amore vincuntur: quem nisi Deus ipse non donat, nec aliter nisi per mediatorem Dei & hominum hominem Iesum Christum.* Et paulo ante alijs verbis eodem sensu, cum præmississet, vitia inveterata laboriosa difficultate superari: *Neque id, inquit, fit veraciter atque sinceriter, nisi verâ delectatione iustitiæ. Hæc est autem in fide Christi.* Neque causam tacet, non illam quam recentiores imaginantur, quia alioquin illa superatio non est supernaturalis, non est meritoria, non conducit ad vitam æternam, & huiusmodi, quibus præstigijs Augustini doctrina depravata est; sed illam quam supra dedimus ex Augustino: *Nam si lex inbens adsit, & spiritus inanis desit, per ipsam prohibitionem desiderio crescente atque vincente peccati, etiam reatus pravariationis accedit: itaque sive cupiditate crescente palam peccet, sive ex timore non peccare videatur, ut supra declaratum est. Cum autem nihil peccare videtur, occultius peccat, & fortasse periculosius, per superbiam vitia crassiora superando, ut statim ex Augustino audiuntur. Merito itaque & circumspèctissimè loquens Augustinus non dixit, id non fieri supernaturaliter, non meritorie, non utiliter ad æternam vitam: sed, non fieri veraciter atque sinceriter: quia videlicet falsa & simulata victoria est, ubi vel timore vel superbiam dominante, opus innocens videtur esse, cum sit animus nocens, & ut Prosper dixit,*

In vulnera vulnerè surgit.

Vera quippe pugna cum erroribus atque vitijs, veraque victoria est, ut homo dimicans, ea nullius rei desiderio, nisi boni illius summi atque incommutabilis vincat. Si enim aliâ voluntate pugnet, aut vincat à tentatione non liberabitur, sed capietur. Hinc August. in libris adversus Iulianum: *Ambo eam (voluptatem carnis) & debere & posse dicimus vinci: sed tu tanquam bonum repugnante*

alto bono; ego tanquam malum repugnante bono: & tu viribus proprijs, ego gratia Salvatoris, ut non alia reproba cupiditate, sed Dei charitate vincatur: quæ non viribus nostris diffunditur in cordibus nostris, sed per spiritum sanctum, qui datus est nobis. Ecce hoc ipso quo non charitate cupiditas vincitur, aliâ significat reproba cupiditate superari. Hinc alibi Augustinus: *Non intrat in tentationem, si voluntate bona vincat concupiscentiam malam: indicans, si bona voluntate non vincat, in tentationem intrare: qua consideratione dixit in Retractationibus: Qui cogenti cupiditati bona voluntate resistere non potest, & ideo facit contra præcepta iustitiæ, iam hoc ita peccatum est ut sit etiam puna peccati.* Bona vero voluntas in Augustini doctrina nulla est aliâ nisi charitas, ut iam aliquoties declaratum est: nec mala voluntas aliâ nisi omnium malorum radix cupiditas, hoc est, amor rei, quam quisque invitus amittere potest. Hanc sanæ doctrinæ regulam intuebatur, ac tradebat Augustinus etiam contra Iulianum operum moraliter bonorum in infidelibus assertorem strenuissimum: *Quapropter quando Deo donante ex verâ vivitur fide, ipse Deus adest & menti illuminanda, & concupiscentia superanda, & molestia perferenda. Hoc enim totum rectè fit, quando fit propter ipsum, id est, quando gratis amatur ipse: quavis amor nobis esse non potest, nisi ex ipso.* Et in libro de natura & gratia: *Facere est ergo iustitiam in vero Dei cultu (quæ non est nisi fides per dilectionem operans) cum interno concupiscentiæ malo, internâ consuetudine pugnare: Perficere autem, omnino adversarium non habere. Sed ibidem adiecit: Nihil horum (scilicet non concupiscere, & post concupiscentias non ire) scit homo se rectè posse sine gratia Salvatoris.* Et in alio libro contra Iulianum; *In quantum in illo (Apostolo) vivit Christus, in tantum expugnat & superat quod non habitat bonum in eius carne, sed malum. Neque enim rectè causam spiritus concupisceret adversus carnem, nisi habitaret in illo spiritus Christi.* Quod si non veraciter, non sinceriter, non rectè concupiscentia vel oppugnatur vel superatur, nisi bona voluntate, nisi amore Dei, nisi propter Deum, nisi verâ delectatione iustitiæ, quis dubitet, quin aliâ quavis pugna atque victoria peperam & cum peccato fiat? Ipso Augustino suos ipsius loquendi & sentiendi modos exponente, cum dixit: *Omne factum, si rectè factum non est, peccatum est; ipsa veritate altissimis verbis clamante, id quod in humanis moribus non veraciter, non sinceriter, non rectè fit, aliud omnino esse non posse, nisi peccatum.*

CAPVT